

Хөбчин күүкн Кермн

Көбчиря нутга Цагъан-Нуу-рин сельсоветин, „Коминтерн“ колхозин хөбч Боован Хөбчин күүкн Кермн багъасн авн хөбилä идждäд, тедäд дурта болдж өслä, тер дотр бичкн хургъд хäläдж асрлгъиг гавшунар дасла.

Тер днъгрсн джилмүдт, эдлахугъан, мал-герән түргär өдлүлдж, өсдж йовсн „Коминтерн“ колхозла хамдан Кермн бас идрäдж, тахшдж өслä. Тнигхд хальмг теегт түрүн трактормуд эклдж күрджнънджäсн цаг билä. Эвтä, гавшун багъчудин гарт теегин болд мөрд ямаран кевär эргдж-дугърдж залгддж бääхинь Кермн үзäд: „эднлä äдл болхнь“ гидж күүл кедг билä.

... Дäәнä күчр джилмүд.. Тöрскни түрүн дуудвар, хальмг теегин залус, цуг советск олт äмтнлä хамдан, Тöрскән харслгънд мордцхав. Эн цагт Кермн машинлä йосндан өбрдж таньдсмн. Түрүлäd тракторин өбр—прицепщикär, хөбннь комбайн деер—штрувальн болдж, сән дурарн багъ наста бийнь көдлсмн...

Суулин кесг джилин туршарт Кермн „Сталинец“ колхозин саальч болдж көллäd, эврәннь шунмгъагъан олтд үзүллä.

Болв багъ наснасн авн дурлсн көдлмшнь Кермнä ухан-седклäs холд одлго билä. „Седкл бääхлä—санагъар“—гигъäd, хөбч болх хув Кермнд учрв. Эн цагт Кермн зөвär ут джиргълин дамшлтта, йоста гидгär, эзн куунäгъär оньган хäläсн хөбдтән öгч чадх болчксн бääсмн.

1956 джилäs нааран эндр өдр күртл Кермн, түрүлäd хөбчär, ода ах хөбчär көлджәнä.

Альд йовб чигн, ямаран көдлмшт көдлв чигн Кермн сән көдлмшин улгүр, үзүлдж көллäd, олна эдлаху өсгхин төлä зүткнä.

Кинән көдлмшин ашнь хөбчär эклдж көллäd негхн джил

болсна хөбн үзгддж медгдв. Кермн 1957 джил зун хөн болгънас зун арви тавагъад хургъ өскв, хөн болгънас тавагъад дундур килограмм ноос киргъв. Тегäd чигн Кермн 1957 джил Цугсоюзин Селәнä Эдл-ахун Гäэхүлд одла.

Бäрсн көдлмштән Кермн дилвртä болдгин нег онц учрнь—энямаран чигн көдлмшиг голхш, көдлмшäs ääхш. Эн джил энүнä көдлджäh Приозерн района „Приозерный“ совхозин дирекц болн партийн организац Кермнд, тохмта хуцмуд хärүлх, чинртä көдлмш даалгъв. Кермн эн көдлмшт урмдтагъар эклдж көдлв.

Эврәннь кинән көдлмшин хärүд Кермн кесг дакдж Кундллгънä грамотар ачлгдла. Эн үнтä белгүдән эзн таньсгддж дүрдж хадгътна. Тим боллго чигн бääшго. Эн белгүд—гүджригär, ухан-седклäрн көдлснä ашнь.

☆☆☆

...Шорвин голин көвägъär бүүрлсн кесг фермс эргдж йовад бидн Кермнä бääх газ рур бас ирввдн. Хөбчин гернь цевр-цер, гертнь хойр үрнь бääнä. Ик гидг öргмдж-тägъär Кермн, өбрлдж йовх үвлд белдврин тускар, эврәннь бääдл-джиргълин тускар, көдлмшиннь тускар келдж öгв.

Эн ирсн саамдан бидн, „Приозерный“ совхозин көдлмшчнрин болн церглäчнрин коллектив Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат энүг темдглсиг бийднь күргддж медүлвдн. Олт äмтн нанд им ик күндтä даалгъвр öгчäh учрар, би икär ханад, кесн көдлмштән улм күцмгää болнав, эн ик даалгъвр минн öмн чинртä төр тавджәнä,—гидж эн келв.

Боован Кермниг ода Хальмг АССР-н Деед Советин депутатин кандидат темдглсн „Приозерный“ совхозин көдлмшчнр болн церглäчнр эндүрсн уга. Иим улс олт даалгъвриг, итклиг лавта күцäдж чадх улс.

Б. БАСАНГОВ.